

LUDMILLA LACUEVA CANUT
Escriptora

EL GONG

Pioners: Hostal Valira (II)

Durant la II Guerra Mundial hi va haver un gran nombre de refugiats a Andorra. En Josep Adserà recordava un home que parlava francès al qual anomenaven *monsieur* Paco. Sempre voltava per l'Hostal Valira i anava escoltant les converses alienes, fet que va motivar que tothom pensés que era un espia alemany. Un parell d'anys després d'acabar la guerra, en Josep se'l va trobar a la Seu i li va explicar que era comandant de l'exèrcit espanyol i que havia vingut a Andorra per fer d'espia, però no pas per França o Alemanya, sinó per Espanya.

Andorra assistí a l'arribada de destacaments de gendarmes i guàrdies civils. En aquells moments, un grup important de guàrdies civils menjaven i dormien al Valira, alguns dels quals patrullaven a fora de l'edifici, nit i dia. L'Hostal s'havia convertit en el quarter general i fins i tot els diumenges es remarcava la seva presència a l'església on feien guàrdia a l'altar durant la celebració de la missa. L'any 1945, aquests destacaments van marxar del país.

L'any 1943, Cultural Andorrana, SA va vendre l'Hostal Valira a la família Reig. Durant una temporada, Josep Adserà va continuar arrendant l'establiment fins que Francesca Reig va agafar el relleu. Era una gerent-propietària apassionada per la feina on va crear un ambient molt familiar i tractava el personal com un membre més de la família. Cal destacar Sebastià Blanc, a la cuina; el conserge, Joan Boteller; i Ramon Sala, al menjador, així com Maria Serch.

Per a Francesca Reig, aquestes persones eren de molta confiança i van ser clau per a la bona marxa de l'hotel. Francesca Reig tenia una gran ajuda en la persona de Maria Duró, responsable de la direcció. Totes dues van aconseguir crear un estil propi i un ambient molt agradable per als clients que apreciaven força les atencions que rebien.

A principis dels anys cinquanta, un client francès va voler deixar un record de la seva estada i va dibuixar diversos aspectes representatius d'Andorra com són Ràdio Andorra, la Casa de la Vall, els contrabandistes, un guàrdia civil, un gendarme.... Presumiblement, semblaria ser que aquest senyor era un dels propietaris de la casa de conyac Bisquit.

El 1985, i després de molts anys de portar l'hostal, Francesca Reig va decidir arrendar l'establiment a la cadena Hotansa. El maig del 1994, l'Hotel Valira va celebrar el seu seixantè aniversari amb una gran festa i els assistents van poder admirar una mostra fotogràfica sobre l'hotel i els moments importants dels quals va ser testimoni, així com una exposició d'objectes d'ús quotidià de l'hotel -vaixelles, teteres, lleteres, etc.

L'Hotel Valira va patir un incendi que va malmetre bona part dels seus tresors i va tancar per sempre les seves portes. Ara, a la planta baixa del Museu Carmen Thyssen i a les plantes superiors s'hi han construït apartaments. Sempre és un plaer admirar la seva façana i detalls que ens recorden una època ja desapareguda.